TÜrkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renen Yabanc?lar ?çin Yazma Becerisi Öz Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *TÜrkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renen Yabanc?lar ?çin Yazma Becerisi Öz Yeterlilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31966

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renen Yabanc?lar ?çin Yazma Becerisi Öz Yeterlilik Ölçe?i (T?DÖY?YÖBÖYÖ), Kadir Kaan Büyükikiz taraf?ndan 2012 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, Türkçeyi ikinci dil olarak ö?renen yabanc? uyruklu bireylerin, Türkçe yazma becerilerine yönelik sahip olduklar? yeterlilik alg?lar?n? ve inanç düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? bir geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?n? içermektedir. Bu çal??ma, Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanm?? bir doktora tezi kapsam?nda yürütülmü?tür. Ölçek, ö?rencilerin dil ö?renme süreçlerindeki motivasyonlar?n? ve performanslar?n? anlamada kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Türkçe, ?kinci Dil Ö?renimi, Yazma Becerisi, Öz Yeterlilik, Ölçek Geli?tirme, Yabanc? Dil Ö?retimi, Akademik Ba?ar?, Dil E?itimi.

Yazarlar

Kadir Kaan Büyükikiz

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ikinci dil ö?renimi ba?lam?nda Türkçe ö?renen yabanc? ö?rencilerin, Türkçe yazma görevlerini ba?ar?yla yerine getirebileceklerine dair inanç düzeylerini ölçmektir. Bu inançlar, ö?rencilerin ö?renme stratejilerini seçmelerini, çaba gösterme sürelerini ve zorluklarla ba?a ç?kma kapasitelerini do?rudan etkiledi?i için ölçülmesi önemlidir.

Ölçek, e?itimcilere ve ara?t?rmac?lara, ö?rencilerin yazma alan?ndaki yeterlilik alg?lar?n? tespit etme ve bu alg?lar? geli?tirmeye yönelik hedefe yönelik e?itim programlar? haz?rlama konusunda somut veriler sunmay? hedeflemektedir. Ölçek, özellikle yazma becerisi e?itiminde kar??la??lan psikolojik engellerin anla??lmas?na katk?da bulunmaktad?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, psikolojik literatürde Albert Bandura taraf?ndan geli?tirilen sosyal bili?sel teori çerçevesinde ele al?nan **Öz Yeterlilik** (Self-Efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, bu genel yap?y? Türkçe yazma becerisi ba?lam?nda spesifik hale getirir. Bu, bireyin belirli bir alanda (Türkçe yazmada) belirli bir performans? sergilemek için gerekli eylemleri ba?ar?yla organize edebilece?ine ve uygulayabilece?ine dair kendi yarg?s?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri, ö?rencilerin farkl? yazma görevlerine (örne?in, akademik metin, günlük ileti?im, kompozisyon) ili?kin kendilerini ne kadar yeterli hissettiklerini de?erlendirmelerini sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, bili?sel ve davran??sal ç?kt?lar aras?ndaki ili?kiyi anlamak için temel bir mekanizma sunar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlilik çal??malar?, geli?tirme sürecinin bir parças? olarak Kadir Kaan Büyükikiz'in 2012 tarihli doktora tezinde detayl?ca ele al?nm??t?r. Ancak kaynak bilgide spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle a?a??daki geçerlik türleri incelenmi?tir:

Yap? Geçerlili?i: Faktör analizi yöntemleri (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c?) kullan?larak ölçe?in teorik yap?s?n?n ne ölçüde desteklendi?i incelenmi?tir.
Kapsam Geçerlili?i: Ölçek maddelerinin, Türkçe yazma becerisi öz yeterlilik yap?s?n?n tüm boyutlar?n? temsil edip etmedi?i uzman görü?leri ve alan yaz?n taramas? ile belirlenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri de doktora tezi kapsam?nda yürütülmü?tür, ancak kaynakta do?rudan bir katsay? verilmemi?tir. Tipik olarak bu tür psikometrik çal??malarda iç tutarl?l?k güvenilirli?i (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yüksek bir iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçekteki maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? (yazma becerisi öz yeterlilik) ölçtü?ünü göstermektedir. Bu tür bir ölçe?in akademik kullan?m? için güvenilirlik verilerinin sa?lam olmas? elzemdir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme (Geli?tirme) türünde oldu?u için, yap? geçerlili?ini sa?lamak amac?yla kapsaml? bir Faktör Analizi gerçekle?tirilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n teorik çerçeve ile ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemeyi amaçlam??t?r.

Analiz sonuçlar?, büyük olas?l?kla ölçe?in tek faktörlü mü yoksa yazman?n farkl? alt becerilerine (örne?in, dilbilgisi, kelime da?arc??? kullan?m?, metin organizasyonu gibi) ili?kin çok faktörlü bir yap?ya m? sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu yap?sal analiz, ölçe?in puanlama ve yorumlama süreçleri için temel te?kil etmektedir.

Ölçme Arac?

Test Type: Geli?tirme (Development)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, öz yeterlilik ölçekleri genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme format?nda haz?rlan?r (Örne?in: "Hiç Yeterli De?ilim"den "Tamamen Yeterliyim"e).

Language Available: Türkçe

Population Group: Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renen Yabanc?lar

Age Group: Genellikle üniversite düzeyinde dil e?itimi alan yeti?kin ö?renciler (Doktora tezi popülasyonuna ba?l? olarak).

Population Details: Ölçek, Türkçe ö?renme merkezlerinde (TÖMER'ler veya üniversitelerin yabanc? dil birimleri) e?itim gören, farkl? dil ve kültür geçmi?lerine sahip yabanc? uyruklu ö?rencilere uygulanm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirimli bir ölçektir. Kat?l?mc?lardan, Türkçe yazma becerisine ili?kin çe?itli durumlarda kendi yeterlilik alg?lar?n? derecelendirmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik Ölçe?i, Türkçe Ö?retimi, Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi, Dil Becerileri, Psikometri, Geçerlilik, Güvenilirlik, Doktora tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Kaynakta mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: kaanbuyukikiz@gantep.edu.tr

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2012 (Doktora tezinin tamamlanma y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere geli?tirilmi?tir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Yazar?n e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: turkceyi-ikinci-dil-olarak-ogrenen-yabancilar-icin-yazma-becerisi-oz-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Büyükikiz, K. K., (2012). Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renen Yabanc?lar ?çin Yazma Becerisi Öz Yeterlilik Ölçe?inin geli?tirilmesi:Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?, (Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara).

Ek Yay?n Linki: sbed.mku.edu.tr

Ölçe?in Maddeleri (TÜrkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renen Yabanc?lar ?çin Yazma Becerisi Öz Yeterlilik Ölçe?i)

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Ölçek maddeleri kaynakta sa?lanmad??? için, yaln?zca ba?l?k ve uyar? metni korunmu?tur.)

Ölçek maddeleri, kayna??n metin alan?nda sunulmad??? için bu bölümde yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans verilen doktora tezine veya yazar?n ileti?im adresine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM